

STUDIU PRIVIND DEZVOLTAREA RURALĂ ÎN POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE

Miroslav RAICOV, Camelia MĂNESCU, Nicoleta MATEOC-SÎRB

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului Timișoara,
Facultatea de Management Agricol, România, mateocnicol@yahoo.com

REZUMAT. Cunoașterea programelor naționale și comunitare de finanțare a agriculturii și dezvoltării rurale, a avantajelor și constrângerilor Politicii Agricole Comune care se aplică unitar în toate țările membre ale Uniunii Europene, precum și a exigențelor noii reforme PAC în consens cu evoluțiile pieței, sunt aspecte ce trebuie studiate cu multă atenție. Uniunea Europeană dispune de o politică de dezvoltare rurală activă, deoarece astfel pot fi atinse obiective valoroase pentru mediul rural și pentru cel care trăiesc și muncesc în spațiul rural. Prin lucrarea actuală autorii analizează modul de implementare a a PAC în perioada 2007-2013cu neajunsurile apărute și propun soluții care vizează dezvoltarea spațiului rural pentru perioada 2014-2020.

Cuvinte cheie: dezvoltare rurală, priorități, regiuni, integrare europeană.

ABSTRACT. Knowing the national and communitary agricultural and rural development programs, the advantages and restraints of the Commune Agricultural Politics, which are uniformly applied to all the state members of the European Union, as well as the requirements of the new PAC reform in consensus with market evolutions, are aspects that require a thorough analysis. The European Union disposes of an active rural development policy, because in this way it can reach the valuable objectives for the rural environment and for the people who live and work in the rural space. Through the present paper, the authors analyse PAC's implementation method for the 2007-2013 period, with its current downsizes and proposes new solutions that target the development of the rural environment for 2014-2020.

Key words: rural development, priorities, regions, european integration.

Extinderea Uniunii Europene în 2004 la 25 de state și în 2007 la 27 de state membre a condus la creșterea diferențelor de dezvoltare economică între vechile și noile state membre, al căror nivel de dezvoltare e mult mai scăzut. Odată cu intrarea în Uniunea Europeană (UE) a noilor membrii, Produsul Intern Brut (PIB) mediu/locuitor al UE a scăzut cu 12,5%. De asemenea, multe regiuni respectiv una din patru regiuni de nivel NUTS II are PIB/locuitor mai mic decât 75% din media comunitară.

De asemenea există inegalități complexe între statele membre și celelalte regiuni ale europei, datorate diferențelor în ceea ce privește:

- infrastructura;
- calitatea mediului înconjurător;
- șomajul și abilitățile forței de muncă relevante pentru dezvoltare;
- marimea și diversitatea afacerilor;
- nivelurile de inovare și utilizarea tehnologiei în afaceri.

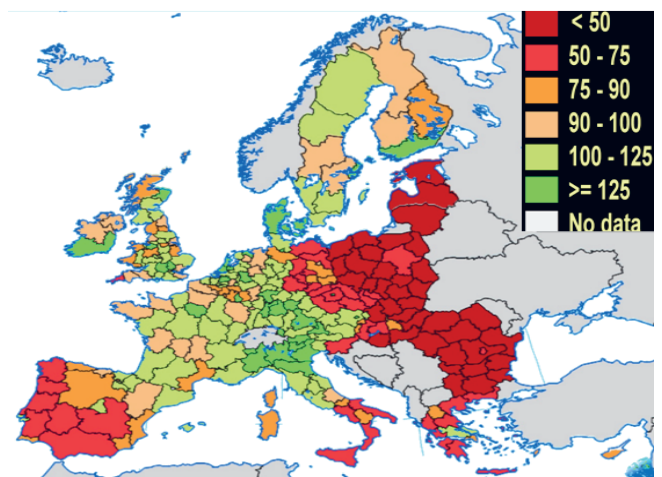

Fig. 1. Produsul Intern Brut pe regiuni în Uniunea Europeană.

Autorii lucrării au folosit ca metode de cercetare culegerea datelor, prelucrarea, analiza, interpretarea lor și formularea de concluzii și soluții.

1. CONSIDERAȚII GENERALE

Integrarea europeană a României trebuie privită ca un proces care să contribuie la dezvoltarea economică, în așa fel încât să participe performant și competitiv pe piața internă a Uniunii Europene, recuperând astfel anii pierduți într-un sistem care a gândit altfel economia, libertatea și dezvoltarea, și pentru afirmarea în Uniunea Europeană a unei națiuni sănătoase, prospere, educate, libere și demne. În condițiile actuale, în care economia românească se confruntă încă cu probleme structurale destul de serioase, avem nevoie de strategii coerente și unitare care să aibă ca obiectiv programarea, prioritizarea și urmărirea politicilor de dezvoltare națională.

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) este instrumentul financiar prin care, în Uniunea Europeană, asigură implementarea măsurilor privind *dezvoltarea rurală durabilă*, în complementaritate cu politica de susținere a pieței și a veniturilor aplicată în cadrul Politicii Agricole Comune, a Politicii de Coeziune și Politicii Comune de Pescuit.

FEADR finanțează statele membre prin intermediul programelor de dezvoltare rurală. Aceste programe implementează o strategie care vizează realizarea priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

În vederea finanțării din FEADR statele membre pot prezenta fie un program unic pentru întregul său teritoriu, fie un set de programe regionale.

Statele membre care au optat pentru programe regionale au posibilitatea să prezinte spre aprobare și un cadru național care să conțină elementele comune ale acestor programe, fără o alocare bugetară separată.

Pentru perioada de programare 2007-2013 România a beneficiat de plăți efective în proporție de 33,5% din sumele alocate prin PNDR.

2. CAUZE CARE AU CONDUS LA UN GRAD SCĂZUT DE ABSORBȚIE AL FONDURILOR ÎN ROMÂNIA

Problemele majore care au condus la un grad scăzut de absorbție sunt:

- ghiduri ale solicitantului apărute în pripă;
- criterii de selecție neclare care au lăsat loc de interpretări diferite din partea reprezentanților organismelor intermediare;
- reguli schimbate în timpul sesiunilor de depunere a proiectelor (astfel unele proiecte au devenit deodată neeligibile sau căpătau punctaje mai mici);

- întârzieri în anunțarea proiectelor selectate;
- întârzieri la semnarea contractelor cu beneficiarii selectați pentru finanțare.
- birocrăția excesivă;
- lipsa de transparență a funcționarilor responsabili cu gestionarea fondurilor;
- amânarea periodică a termenelor de depunere a dosarelor;
- lipsa capacității beneficiarilor eligibili de a asigura cofinanțarea proiectelor;
- informarea deficitară cu privire la posibilitățile de finanțare.

3. REZULTATELE AȘTEPTATE PRIN APLICAREA PNDR 2

Pentru perioada de programare 2014-2020 România trebuie să elaboreze și negocieze Programul Național de Dezvoltare Rurală 2 din timp, să fie cât mai avantajos, și cu reguli clare, care să conducă la:

- 1) atragerea tuturor sumelor alocate;
- 2) dezvoltarea infrastructurii rurale într-un concept integrat (drumuri, IMM, școală, dispensar);
- 3) realizarea unui Cod al Pământului și a unui Cod al Apei care să permită protejarea factorilor de mediu, respectiv a mediului înconjurător în general;
- 4) reducerea decalajelor dintre mediul rural și urban;
- 5) protejarea și utilizarea rațională a pădurilor;
- 6) revigorarea și dezvoltarea zonei montane;
- 7) utilizarea eficientă a resurselor agricole, silvice, de apă și de mediu.

De asemenea guvernul României trebuie să elaboreze noul Program Național de Dezvoltare Rurală care să vizeze în principal:

- 1) renegocierea sumelor alocate pe măsuri din cadrul PNDR;
- 2) simplificarea documentației pentru proiectele întocmite din fonduri europene;
- 3) renunțarea, acolo unde este cazul, la sistemul sesiunilor de proiecte și reintroducerea sistemului de depunere continuă.

4. CONCLUZII

Autorii au sintetizat principalele priorități ale Uniunii Europene în domeniul dezvoltării rurale axate pe:

- încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și zonele rurale;

- creșterea competitivității tuturor sistemelor de agricultură și creșterea viabilității exploatațiilor;
- promovarea organizării lanțurilor alimentare și a gestionării riscurilor în agricultură;
- refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care depind de agricultură și silvicultură;
- promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice;
- promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

BIBLIOGRAFIE

- [1] **Man, T.E., Mateoc-Sîrb, Nicoleta**, *Dezvoltarea rurală și regională durabilă a satului românesc*, Editura Politehnica, Timisoara 2007.
- [2] **Oțiman, P.I. și colab.** – *Dezvoltarea rurală durabilă în România*, Ed. Academiei Române, București, 2006
- [3] *** Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR).